



Notat til investeringsoversigt 2026-2034



Økonomi og Digitalisering, 22.05.2025

1. Indledning

Økonomiudvalget har 9. december 2024 godkendt proces- og tidsplan for udarbejdelse af budget 2026.

Det administrative budgetgrundlag skal udarbejdes i foråret 2025 på baggrund af forskellige parametre

Der er frist for politiske budgetønsker til drift og anlæg med tilhørende finansieringsforslag 24. juni 2025. Derfor kan der ske en drøftelse af budgetønsker og eventuelle omprioriteringer, som ønskes oversendt til de politiske forhandlinger om budget 2026. Der kan desuden ske en drøftelse af muligheden for besparelser og effektiviseringer indenfor udvalgsområdet, herunder konsekvenser i forhold til serviceniveau, organisering og medarbejdere.

Administrationen vil til budgettemadagen i august måned 2025 fremlægge et teknisk administrativt budgetgrundlag for 2026-2029, der er tilpasset til den økonomiske situation efter udmelding af økonomiaftalen og indtægtsgrundlaget fra staten.

Administrationen samler op på budgetdrøftelserne i fagudvalgene i forhold til gode idéer og initiativer m.v. som præsenteres på budgettemadagen i august 2025.

Det tekniske økonomiske budgetgrundlag er herefter klar til den politiske behandling, hvilket sker efter vedlagte tidsplan.

Administrationen har for nærværende udarbejdet nedenstående notat til drøftelse, som input til den kommende investeringsoversigt for 2026-2029.

2. Program for langsigtet strategisk byudvikling i Nyborg By

På baggrund af Byrådets beslutning om at videreføre arbejdet med anbefalingerne fra konsulentbureauet REALISEs rapport; Strategi- og Udviklingsplan for Nyborg Kommune har Administrationen præsenteret et program for langsigtet strategisk byudvikling. Programmet omfatter anbefalinger inden for fem strategiske indsatsområder:

- Sammenhæng mellem by og havn
- 500 nye boliger
- Fra attraktion til destination
- Stedbundne og stærke events
- Kvarterløft i Skovparken

Investeringsoversigten 2026-2034 angiver ikke et præcist anlægsniveau. Der er dog fastlagt en samlet anslået økonomisk ramme på 150 mio. kr. frem mod 2040.

Parallelt med den politiske proces afsøges forskellige finansieringsmuligheder.

De konkrete anlægsprojekter og initiativer indenfor programmet fastlægges, og den nødvendige økonomi frigives løbende i forhold til det enkelte indsatsområde og projekt.

Der er i den nuværende investeringsoversigt for afsat 4 mio. kr. årligt i perioden 2026 – 2028, og 10 mio. kr. årligt i perioden 2029-2035.

3. Pulje til udviklingsplaner i centerbyer og landsbyer

Centerbyer:

I investeringsoversigten for 2026-2034 er der ikke afsat midler til de tiltag, der er beskrevet i de vedtagne udviklingsplaner for kommunens to centerbyer, Ørbæk og Ullerslev. Tidligere fandtes en anlægspulje til at støtte prioriterede projekter i udviklingsplanerne, men denne blev afskaffet i forbindelse med budget 2024.

Landsbyer:

Der er i investeringsoversigten afsat 0,600 mio. kr. årligt i en landsbyudviklingspulje. Efter ansøgning fra landsbyerne bliver puljen prioriteret til mindre tiltag i landsbyerne, heraf er 0,100 mio. kr. fra puljen afsat til julebelysning.

Formålet med puljen er at støtte projekter, der fremmer: Bosætning og fastholdelse af borgere i attraktive lokalsamfund, Udvikling og styrkelse af aktivt medborgerskab, Klimavenlig og bæredygtig udvikling af lokalsamfundet, Styrkelse af lokal stedidentitet gennem formidling af områdets kulturarv, Fællesskaber og samarbejde mellem lokale foreninger, borgergrupper og institutioner, såsom skoler, menighedsråd mv. samt by forskønnelse, motion og sundhed i landsbyerne.

Puljen støtter projekter, der opfylder et eller flere af ovenstående formål, giver flest mulige beboere i landsbyerne gavn af projektet og er tilgængeligt for alle. Tilskud fra puljen sker ved ansøgning fra et af kommunens landsbyråd. Andre fra landsbyen, som ønsker at tage initiativ til projekter skal gå i dialog med landsbyrådet og søge puljen derigennem.

4. Omlægningsplaner og grøn trepart

Grøn Trepert er organiseret i 23 lokale treparter, hvor Nyborg Kommune deltager i tre lokale treparter. Opgaven i 2025 er at skabe omlægningsplaner, der kan reducere kvælstofudledningen til vandmiljøet. For at lykkes med omlægningsplanerne er kommunen nødt til at forberede sig på en øget sagsbehandling i 2026 og 2027 inden for vådområder, ekstensivering og de øvrige virkemidler, der er inden for omlægning af landbrugsjord. Det samme gør sig gældende i forhold til at understøtte udvikling og sagsbehandling i forhold til skovrejsning.

Grøn Trepert kommer til at udvikle sig de kommende år, og det betyder at kommunerne generelt står overfor en større myndighedsopgave inden for en række af de naturfaglige områder. Grøn Trepert er en bunden opgave fra regeringen til kommunerne, og det betyder at særligt fagligheder inden for vandsystemer, vandmiljø, vådområder, naturgenopretning og natur generelt bliver nøglemedarbejdere i de kommende år. Der vil også være et større behov for medarbejdere til projektledelse af naturprojekter.

Det er forventningen at Grøn Trepert allerede i slutningen af 2026 kommer til at indbefatte naturgenopretning på store arealer, som følge af EU's Naturgenopretningsforordning der skal være færdig medio 2026.

I Nyborg arbejder vi allerede med naturgenopretning gennem projektet Vindinge Ådal.

Vindinge Ådal:

Projektet handler om at skabe et større sammenhængende naturområde på 1200 ha. Der er i dag ikke nogen større sammenhængende naturområder på Østfyn. Det har potentialet til at være en signatur for Nyborg på længere sigt, under forudsætning af at der arbejdes strategisk med udvikling af projektet og at Partnerskabet Vindinge Ådal og Holckenhavn Fjord prioriteres højt.

Vindinge Å og Ådal danner i Nyborg Kommune et blågrønt strøg gennem landskabet fra Ullerslev i vest, forbi Hjulby og Vindinge til udløbet i Holckenhavn fjord bestående af enge, moser, rigkær, overdrev, rørskov. Området er i dag påvirket af landbrug, dræning, stor næringsstofførsel og Vindinge Å ligger bundet i sit regulerede forløb.

Det overordnede potentiale er skabe et artsrigt naturområde – et naturområde, som kan medvirke til at understøtte bosætning, ved at Nyborgenserne på længere sigt får bynær natur med gode rekreative muligheder, og turisterne får bynære ruter og naturoplevelser.

Metoden er at frisætte vandløb og ådal og skabe en naturlig hydrologi og vandløbsbevægelse. Det kan gøres med et fokus på procesbaseret genopretning af naturområder, ved fx at genskabe processer med økologiske nøglearter såsom store græssende dyr, bævere mv.

De kulturhistoriske værdier ved Kullerup Sluse og Ladegårds Å, som har sikret vandindtaget til Nyborg By og Slot siden tolvhundredetallet, skaber en kompleks og unik sammenhæng til fortællingen om Nyborgs historie.

Nyborg Kommune arbejder allerede med flere vådområder, græsningsprojekter, jordopkøb, vandplansprojekter som alle arbejder i samme retning. For at understøtte et strategisk arbejde med Vindinge Ådal på lang sigt er det væsentligt at prioritere projektet som et signaturprojekt og afsætte en økonomi i budgettet over en længere periode til at drive projektet fremad.

Større fonde med fokus på natur kan være potentielle samarbejdspartnere i projektet, men det kræver at kommunen går forrest med både arbejdsindsats og økonomi, for at gøre projektet interessant for investorer.

5. Bygningsvedligeholdelse

I investeringsoversigten for 2026-2034 er der i Nyborg Kommune afsat 10 mio. kr. årligt til vedligeholdelse af den samlede kommunale bygningsmasse. Kommunen ejer ca. 117 ejendomme med et samlet areal på omkring 175.000 m².

For at kunne opretholde bygningernes værdi, efterleve vedligeholdelsesplanerne og sikre overholdelse af lovgivningen, vurderes det nødvendigt at øge vedligeholdelsepuljen til minimum 15 mio. kr. årligt.

Det nuværende bevillingsniveau gør det imidlertid meget vanskeligt at efterleve de vedligeholdelsesplaner, der er udarbejdet for kommunens bygninger. Samtidig er bygningsreglementet – særligt på brandområdet – blevet væsentligt skærpet i de senere år. Dette medfører løbende merudgifter, idet mange bygninger ikke lever op til de gældende lovkrav. Eksempelvis mangler flere daginstitutioner det lovpligtige ABA-anlæg (automatisk brandalarmanlæg), som sikrer tidlig indsats ved brand.

Derudover er en betydelig andel af kommunens bygningstage nedslidte og står over for nødvendige udskiftninger. Tagudskiftninger er forbundet med høje omkostninger, og hvis disse udgifter skal afholdes inden for den eksisterende vedligeholdelsepulje, vil det i praksis udelukke anden nødvendig bygningsvedligeholdelse.

6. Energirenovering af bygninger (nye lovkrav)

I investeringsoversigten for 2026-2034 har Nyborg Kommune afsat 3 mio. kr. årligt til energirenovering. Energirenovering kan f.eks. omfatte udskiftning af vinduer og belysning. En øget investering på området vil medføre en større reduktion i energiforbruget, hvilket både reducerer kommunens CO₂-udledning og understøtter de politiske ambitioner på klimaområdet.

Med det reviderede energieffektivitetsdirektiv, som træder i kraft i Danmark den 11. oktober 2025, udvides kravene til energirenovering. Direktivet omfatter ikke længere kun statslige bygninger, men også kommunale og regionale bygninger.

KL er i dialog med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om, hvordan direktivet skal implementeres, og det forventes, at der indgås en aftale om kommunernes forpligtelser i forbindelse med de igangværende økonomiforhandlinger.

Derudover træder det reviderede bygningsdirektiv i kraft i maj 2026. Det stiller krav om energirenovering af offentlige bygninger med de laveste energimærker. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har endnu ikke indledt dialog om direktivet, men KL forventer, at dette sker i løbet af efteråret 2025.

For at imødekomme de kommende lovkrav og realisere de lokale klimaambitioner, bør den årlige pulje til energirenovering forhøjes, så der kan gennemføres flere klimavenlige investeringer i kommunens bygninger.

7. Gadelys, udskiftning af kviksølv til LED

I investeringsoversigten for 2026-2034 har Nyborg Kommune afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2026-2028 og 0,5 mio. kr. årligt fra 2029-2034 til udskiftning af gadelys. Ved at udskifte de gamle kviksølvlamper med moderne LED-belysning kan kommunen opnå betydelige besparelser på elforbruget og samtidig reducere CO₂-udledningen. Derudover giver LED-lys bedre belysning og kræver mindre vedligeholdelse.

Kommunen har et stort efterslæb i udskiftningen af de gamle lamper – ca. 5.200 armaturer skal stadig udskiftes. Desuden skal flere lygtepæle enten udskiftes eller suppleres for at opfylde nutidens krav til vej- og stibelysning. Det samlede investeringsbehov vurderes til ca. 36 mio. kr.

Særligt området omkring Nyborg Havn og Marina står over for en totaludskiftning af belysningsanlægget. Anlægget er over 20 år gammelt og placeret i et miljø med høj luftfugtighed og saltpåvirkning, som øger risikoen for rust og nedbrud. Her er der tale om 76 lygtepæle med én lampe, 33 med to lamper og 108 pullerter, der alle trænger til udskiftning.

EU har besluttet at udfase kviksølv i alle typer lyskilder. De mest almindelige af disse – blandt andet sparepærer og lysstofrør – har ikke længere været tilladt at importere eller producere i EU siden 2023. Mange leverandører er allerede stoppet med at sælge dem, og lagrene er stort set tomme. Derfor er det vigtigt, at kommunen snarest muligt planlægger overgangen til LED og sikrer den nødvendige finansiering.

8. Pulje til trafikikkerhed og cykelstier

Nyborg Kommune har afsat 0,592 mio. kr. i 2027 og 1 mio. kr. årligt fra 2028 til trafikikkerhed og cykelstier. Kommunen er ved at udarbejde en trafikikkerhedsplan, gældende til mindst 2030, som skal styrke trafikikkerheden og støtte Færdselssikkerhedskommissionens mål. Planen består af en grundpakke og tilvalgspakker, der muliggør prioritering ud fra økonomi og politiske ønsker. En ekstern rådgiver er tilknyttet for at sikre faglig kvalitet og objektivitet.

Hvis nogen af de højest prioriterede projekter i trafikikkerhedsplanen skal udføres, vil det kræve at der bliver afsat midler til det.

Cykelstiprojektet Kogsbølle-Vindinge er sat på pause, da restbeløbet (0,592 mio. kr.) nærmer sig opbrug. Der forventes ansøgt om medfinansiering til foråret, hvilket vil kræve yderligere kommunale midler. Nyborg Kommune har også søgt cykelpuljemidler til projektet ved Dyrehavevej, som har fået tilsagn, men der er endnu ikke afsat kommunal medfinansiering, da cykelstipuljen næsten er brugt op.

9. Broer og bygværker

I investeringsoversigten for 2026-2034 har Nyborg Kommune afsat henholdsvis 0,700 mio. kr. til udfaldsbroen ved Nyborg Slot i budget 2027, samt 0,850 mio. kr. i ligeledes i budget 2027 til reovering af udfaldsbroen ved Nyborg Slot. Tilstandsrapporten for Nyborg Kommunes broer og bygværker viser, at der er et samlet investeringsbehov på ca. 1,2 mio. kr. årligt for at fastholde den gennemsnitlige tilstandskarakter under grænseværdien på 3. Beløbet dækker

løbende vedligehold og nødvendige reparationer, men dækker altså ikke uforudsete hændelser mv. hvorfor der reelt bør suppleres med en form for bufferpulje til dette.

Ved manglende eller utilstrækkelig investering samt vedligeholdelse, vil der med tiden ske en forringelse af broernes tilstand, hvilket ville kræve en større indsats og kræve flere omkostninger senere.

Såfremt enkelte broer skulle nå en tilstand, hvor det ikke længere trafiksikkerhedsmæssigt forsvarligt at opretholde normal drift, kan det føre til: akut lukning eller vægtbegrænsning, trafikale gener og omkørsler, akutte og dyrere reparationer, og i værste fald økonomisk og eller juridisk ansvar som følge af forsømt vedligehold. I Nyborg Kommune er registreret 191 broer og bygværker, et fåtal af broerne er dog ikke Nyborg Kommunes fulde ansvar.

10. Klimaindsatser og grøn omstilling, herunder højvandssikring

I investeringsoversigten for 2026-2034 har Nyborg Kommune afsat 2 mio. kr. årligt til klimaindsatser og grøn omstilling.

Fællesprojekt ved Lindholm

Af puljen til klimaindsatser og grøn omstilling er 3,419 mio. kr. prioriteret i årene 2029 og 2030 til kommunalt fællesprojekt ved Lindholm, hvor Nyborg Kommune har søgt Kystpuljen om tilskud på 5,471 mio. kr. til projektet, hvilket udgør 40% af anlægsomkostningerne på 15,730 mio. kr.

Ved tilsagn fra Kystpuljen, vil op til 40% af udgifterne til den nye strækning blive finansieret af Staten (der kan kun søges om midler til anlægsomkostninger).

Koten ved projektet ved Lindholm er 2,5 meter.

Højvandssikring ved Østerhavnen

I investeringsoversigten er der ligeledes i budget 2028 afsat 12,948 mio. kr. til højvandssikring af Østerhavnen, hvor der er givet tilskud fra statens kystpulje på 5,179 mio. kr. Anlægsprojekt skal være gennemført senest i december 2028 for at få tilskud fra kystpuljen. Der skal ske en nærmere afklaring af højden på koterne når projekterne genbesøges, hvilket vil blive forelagt til politisk behandling. En ændring af koterne vil betyde ændrede anlægsomkostninger.

Højvandssikring Heimdals plads 2029-2030

Der er afsat 4,8 mio. kr. i 2029 og 7,2 mio. kr. i 2030 til højvandssikring Heimdals plads. Der skal ske en nærmere afklaring af højden på koterne når projekterne genbesøges, hvilket vil blive forelagt til politisk behandling. En ændring af koterne vil betyde ændrede anlægsomkostninger.

Højvandssikring Marinaen 2031

Der er afsat 8,0 mio. kr. i 2031 til højvandssikring af Marinaen. Der skal ske en nærmere afklaring af højden på koterne når projekterne genbesøges, hvilket vil blive forelagt til politisk behandling. En ændring af koterne vil betyde ændrede anlægsomkostninger.

Bidragsfordeling

Generelt gælder, at Nyborg Kommune vil skulle dække projektudgifterne for anlæggelse af kystsikringen indtil der modtages midler fra Kystpuljen, og/eller der er sket bidragsfordeling. Bidragsfordelingen sker blandt dem, der får nytte af højvandssikringen – herunder Nyborg Kommune - og modeller for fordelingen besluttet politisk. Udgifter til forskønnelse og andet, som ikke direkte kan henledes på en sikring mod oversvømmelse, skal kommunen selv afholde

11. Pulje til naturprojekter

Der er afsat 0,500 mio. kr. i en pulje til naturprojekter

12. Pulje til reetablering af voldanlæg

I budget 2026 og 2027 er der afsat 2,5 mio. kr. (heraf er 0,103 mio. kr. fremrykket til budget 2025 til køb af kolonihave) i en pulje til reetablering af voldanlæg (landskabsplan).

13. Renovering af Skovparkhallen

Der er afsat 25,0 mio. kr. til renovering af Skovparkhallen i 2028 og 2029. Hallen er i meget dårlig forfatning, og en nærmere undersøgelse skal klarlægge omfanget af renoveringen. Det forventes, at undersøgelsen vil vise behov for renovering af både tag og murværk, hvilket kan betyde nybyggeri af hal. Skovparkhallen rummer Nyborg Kommunes springgrav for gymnaster, og behovet for eventuel renovering eller nybyggeri af springgrav skal ligeledes indgå i undersøgelsen.

Der er nedsat en styregruppe, der arbejder med vurderinger af behov og muligheder for renovering eller nybyggeri af Skovparkhallen. Styregruppen fremlægger beslutningsgrundlag til Økonomiudvalget.

14. Renovering af faglokaler

Der er afsat samlet 13,5 mio. kr. til renovering af faglokaler fordelt med rådighedsbeløb på 4,5 mio. kr. i 2025, 4,5 mio. kr. i 2026 og 4,5 mio. kr. i 2027. Udgifterne finansieres af ekstra tilskud fra staten som en del af aftale i marts 2024 vedrørende "Folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse".

Der skal kigges på vedligeholdelsesstanden af skolekøkkener. Konkret ønskes der en plan for eventuelt vedligeholdelsesbehov. Det er på byrådsmødet den 29. april 2025 besluttet at frigive 3,5 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i budget 2025 til renovering af skolekøkken på Vibeskolen, afd. Ullerslev.

15. Daginstitutionspladser i Nyborg by

Der er afsat en anlægspulje på 110 mio. kr. til etablering af flere daginstitutionspladser i Nyborg by i perioden 2029-2034, herunder etablering af en ny daginstitution i den nordlige del af byen og samtidig opsigelse af nuværende lejemål for Børnehuset Møllervangen.

Anlægspuljen kan med fordel fremrykkes, så etablering af ny daginstitution kan tænkes sammen med Program for langsigtet strategisk byudvikling i Nyborg By og kvarterløft i Skovparken

16. Flere plejeboliger og ældreboliger (grundkapital) analyse af behov for 2026

Behovsanalyse laves i år 2026.

17. Flere almene boliger til udsatte og flygtninge (grundkapital) analyse af behov for 2026

Behovsanalyse laves i år 2026.

18. Styrkelse af beredskabsplaner – udmelding fra statslige myndigheder

Danmark står over for det mest alvorlige risiko- og trusselsbillede siden Anden Verdenskrig. KL har efterspurgt tydeligere retningslinjer og scenarier, som kommunerne kan bruge til at opdatere deres beredskabsplaner.

Det Nationale Risikobillede 2025 er netop udgivet, men klare rammer for kommunernes arbejde mangler stadig. Derfor har KL udarbejdet fem konkrete anbefalinger til beredskabsplanlægning, som kan bruges som udgangspunkt. Anbefalingerne findes på KL's hjemmeside.

KL fortsætter presset på regeringen og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab for hurtigst muligt at tilpasse risikobilledet til kommunal kontekst, præcisere scenarier og udgive flere anbefalinger. Samtidig skal der sikres økonomi til nødvendige tiltag, så kommunerne ikke selv skal vælge mellem velfærd og borgernes sikkerhed.

19. Nyborg Slot

Slots- og Kulturstyrelsen er bygherre på det samlede anlægsprojekt vedrørende renovering og ombygning af Nyborg Slot, herunder renovering og omlægning af Torvet. De samlede anlægsudgifter til slotsprojektet udgør 459 mio. kr. (løbende priser), heraf 327,6 mio. kr. i tilfærdiggørelse af projektet i perioden 2024-2028. Staten bærer den økonomiske risiko og finansieringsansvaret for eventuelle fordyrelser.

Anlægs- og ombygningsprojektet er finansieret af donationer fra A. P. Møller Fonden på 124,8 mio. kr., Realdania på 125,4 mio. kr., tilskud på 136,2 mio. kr. fra Staten og tilskud på 72,6 mio. kr. fra Nyborg Kommune. Af det afsatte budget på 18,0 mio. kr. i budget 2026 er 4,878 mio. kr. fremrykket til betaling til SLK i budget 2025.

Ud over selve byggeprojektet arbejder Østfyns Museer med udviklingen af et særligt formidlingsprojekt til ca. 63 mio. kr., som forventes finansieret af tilsagn fra andre eksterne fonde. Østfyns Museer skal betale 17,5% gavemoms af fondsindtægter, så der skal skaffes ekstern finansiering svarende til ca. 74 mio. kr. for at kunne finansiere det fulde formidlings-projekt.

20. Finansieringsforslag

Der er i notatet ikke taget stilling finansieringsforslag til de forskellige ønsker. Aftalen mellem Regeringen og KL omkring kommunernes økonomi forventes afsluttet i juni måned. Aftalen vil indeholde rammerne for service- og anlægsudgifter for det kommende år. Administration vil til budgettemadagen i august måned fremlægge en prioritering indenfor rammerne af økonomiaftalen.

Nedenfor er oplistet finansieringsmuligheder:

Forhøjelse af anlægsramme finansieret af økonomiaftalen og større driftsoverskud.

Omprioritering indenfor det samlede anlægsbudget.

Langsigtet prioritering af anlægsprojekter over 10 år og udskydelse af større anlægsprojekter.

Ansøgning om medfinansiering fra statslige puljer fx cykelstier, trafikikkerhed, kystsikring, jordkøb.

Medfinansiering fra eksterne fonde og EU-projekter.

Private investorer til gennemførelse strategisk byudvikling og bosætning.

Investeringsmodel til energirenovering af kommunale bygninger og udskiftning til LED-belysning.

Indtægter fra bidragsfordeling ved kystsikringsprojekter.

Indtægter fra salg af grunde og bygninger.

Låntagning til køb af jord og energirenovering af bygninger.